REVISION TEST 2 - SANSKRIT

UNIT - व्रज हरितम् ।

सदुत्तरं कोष्ठकात् चित्वा लिखत ।

१ नाहं गच्छामि नाहं गच्छामि - कस्याः विलापवचनमिदं (तापस्याः राधायाः शारिकायाः)

२ कृतज्ञतापूर्वकं अनमताम् कं (तापसीम् शारिकाम् वृक्षराजं)

३ व्यासप्रणीतः इतिहासग्रन्थः भवति (महाभारतं अष्टपदी रामायणम्)

४ वृक्षस्य ------ मातुः स्पर्शमिव आश्वासदायिनी आसीत् (छाया आर्द्रता दृढता)

५ केन वृक्षः विद्धः (सर्पस्य दंशनेन विषशरेण आतपेन)

६ सम्यगाचरितं त्वया । कया सम्यगाचरितम् (तापस्या अम्बया शारिकया) 6

५ कथास्तम्भान् क्रमीकुरुत ।

वृक्षः विषशरेण विद्धः।

व्याधस्य लक्ष्यमभवत् शारिका ।

वृक्षः पुनरपि पल्लवितः जातः।

प्रभाते निर्झर्याः कलनादं श्रुत्वा शाखामृगानां लाङ्गूलान्दोलनं दृष्ट्वा शारिका वृक्षशाखायां स्थिता ।

तापसी तां विलोक्य स्मेरवदना अतिष्ठत् ।

सा वृक्षं त्यक्त्वा गन्तुं न ऐच्छत् ।

क्रमेण वृष्टिः समजायत। 7

६ प्रदत्तं सम्भाषणांशं पूरयत ।

शारिका - कोपि मां ------ । का ------ ।

तापसी - वत्से

शारिका - अम्ब -------- ।

तापसी - जानामि सर्वं --------- । सम्यगाचरितं .... । 5

७ एकपदं लिखत ।

1 वृक्षाणां राजा 2 माता च पिता च 3 निद्रायाः सुखम् 4 शीतलः अनिलः 2

८ प्रदत्तं गद्यांशं मातृभाषायाम् अनुवदत । 5

तदा शीतलानिलः विचचाल । मेघः अमृतं अवर्षत् । नाचिरेणैव वृक्ष- पल्लवितः पत्रैः शाखाभिः च सम्पुष्टः यथापूर्वं परिणतिं प्राप्तवान् ।

REVISION TEST 4 - SANSKRIT

UNIT - चिन्तारतो बालकः ।

1 यथोचितं योजयत

तक्षा	चिन्तारतः
दिव्यः शिशुः	भाविशिष्यगणं चिन्तयामास
क्रिस्तुभागवतम्	ताबोराद्रे रधित्यकाम्
मुनिना नीतः	पी सी देवस्या
मेषयूथं दृष्ट्वा	असिधाराव्रतम्

5

2 प्रदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

तक्षा दिव्यं शिशुं कुत्र अपूपुषत् ।

सः बालकः सर्वैः चिन्तारतः अलक्ष्यत । बालकः कः

मुनिना असौ कुत्र नीतः

मेषयूथं निरीक्ष्य सः किं चिन्तयामास ।

कः तं अशिक्षयत् 10

3 प्रदत्तस्य पद्यस्य गद्यक्रमं पूरयत ।

दृष्ट्वा चिन्तारतं क्षिप्रग्राहिणं बालकं मुनिः ।

प्रियामाचष्ट तद्वृत्तं सा तु मौनमधारयत् ।।

---------- बालकं दृष्ट्वा ------- तद्वृत्तं --------- । ------ तु मौनम् अधारयत् । 4

4 अधः प्रत्तं श्लोकं पठित्वा निर्देशानुसारं उत्तराणि लिखत ।

यहूदसमुदाचारवर्त्मना तं कुमारकम् ।

नेतुं वैदिकलेखान्स तक्षकस्तमशिक्षयत् ।।

क उदाहरणानुसारं पदच्छेदं कुरुत ।

तक्षकस्तम् - तक्षकः + तम्

रजकस्तम् - --------- + ---------

ख अस्मिन् पद्ये तुमुन्नन्तमव्ययं किम्

ग मार्गः इति पदस्य समानार्थकपदं लिखत । 6

REVISION TEST 3 - SANSKRIT

UNIT - भविष्ये तव ।

1 प्रदत्तं गद्यभागं पटकथारूपेण विनिमीय लिखत ।

Or

प्रदत्तस्य गद्यभागस्य पटकथां लिखत । 8

"कमण्डलुश्चेत् कमण्डलुः "- सप्तर्षीन् प्रति निषादः सक्रोधमवदत् । तथापि मुनेः वत्स इति सम्बोधनां आकर्ण्य तस्य हृदयं अभूतपूर्वां कामप्यनुभूतिमलभत। "रत्नाकरो नाम निषादोS हं। पथिकानां धनानि अवश्यञ्चेत् प्राणान् चापहृत्य कुटुम्बं पोषयामि "। सः प्रत्यवदत्।

रङ्गविवरणम्	सम्भाषणम्	विनिमयः

2 प्रदत्तं सम्भाषणांशं पूरयत । 6

पुत्रः - तात – प्रकोष्ठे तस्मिन् ----------- वर्तते । तत्र ------------ स्थाप्यताम् ।

माता - दिनाभ्यन्तरे ------ तासाम् । किं कृते पुनः

3 यथोचितं योजयत 4

सालारः	पुत्रस्य भार्या
स्नुषा	प्रथमं संस्कृतचलनचित्रम्
जगद्गुरुः श्री शङ्कराचार्यः	लक्ष्म्याः सुहृत्
रोसी	वृद्धसदनम्

4 प्रदत्तं गद्यभागं मातृभाषायाम् अनुवदत । 6

लक्ष्म्यै व्यजनमनपेक्षितमेव । ईदृशमुष्णं सोढुं सा समर्था एव । एतस्मादपि महदुष्णं सोढ्वा एव सा भवन्तमपोषयत् । तथापि व्यजनमेकं स्थाप्यतां तत्र। यतः भविष्ये तव पुत्रेण नेष्यमाणस्त्वमिदमुष्णं सोढुमसमर्थः भविष्यसि ।

5 उत्तरं लिखत 1

प्रकोष्ठे तस्मिन् महदुष्णं वर्तते - कस्य वचनमिदं (पुत्रस्य रोस्याः स्नुषायाः अम्बायाः)

REVISION TEST 5 - SANSKRIT

UNIT - को हेतुः ।

1 कोष्ठकात् समुचितमुत्तरं निर्धार्य लिखत । 3

१ आत्मनाथवियोगात् का व्रणित्मा (यशोधरा मायादेवी सीतादेवी)

२ सिद्धार्थः केन सह जनपदं द्रष्टुं प्रातिष्ठत (मन्तरिणा सह शुद्धोदनेन सह छन्देन सह)

३ सायं प्रत्यागतः कुत्र तूष्णीमुपाविशत् (अन्तःपुरे नदीतीरे विल्ववेदिकायां)

2 प्रदत्तं गद्याशं पठत। प्रश्नानामुत्तराणि लिखत । 8

सुवर्णस्थाल्यां मोदकानि <u>नैवावश्यकानि</u> । किन्तु शुष्के पात्रे क्षुधां शमयितुं यत्किञ्चिदावश्यकं खलु । तदपि अलभमानाः। ततः रोगात्क्लेशमनुभवन्तः । प्रियामृत्योः क्लिन्ननेत्राः । प्रिये , एतत्सर्वं मया दृष्टम् ।

क अत्र तुमुन्नन्तमव्ययं किम्

ख उदाहरणानुसारं रेखाङ्कितस्य पदस्य पदच्छेदं कुरुत । उदा - सैवावश्यकः - स +एव +आवश्यकः ।

ग प्रदत्तं गद्यभागं संगृह्य लिकत ।

3 यथोचितं योजयत । 5

व्रणितात्मा -	कपिलवस्तु
छन्देन सह -	माटम्प् कुञ्ञुकुट्टन्
बिल्ववेदिकायां -	यशोधरा
महाप्रस्थानम् -	तूष्णीमुपाविशत्
गौतमबुद्धः -	जनपदं द्रष्टुं प्रातिष्ठत

4 एकपदं लिखत । 4

क मृत्योः मुक्तः ।

ख वृद्धस्य भावः ।

5 प्रदत्तानि वाक्यानि संस्कृतभाषायाम् अनुवदत । 5

സംസ്കൃതം ഭാരതത്തിന്റെ സാംസ്കാരികഭാഷ ആകുന്നു

ഞാൻ സംസ്കൃതം പഠിക്കുന്നു

ആദികാവ്യം വാല്മീകിരാമായണമാണ്

സത്യം മാത്രമാണ് ജയിക്കുന്നത്

സംസ്കൃതപഠനം ലളിതമാണ്

REVISION TEST 6 - SANSKRIT

UNIT - दीनदयालुर्भव।

। कथास्तम्भान् क्रमीकुरुत । 6

एकः चोरः कदलीफलगुञ्जं अचोरयत् ।

कुमारनाशान् वृत्तान्तमिदं न्यायाधीशाय न्यवेदयत्

अरुविपुरे नारायणगुरुणा स्थापितः एकः मठः आसीत्।

नारायणगुरुः तत्र आगतवान्

वृत्तान्तमिदं श्रुत्वा सः प्रतिगन्तुं निश्चयमकरोत् ।

चोरः गुरुणा एवं मोचितः ।

2 अधः प्रदत्ते गद्यभागे अधोरेखाङ्कितपदानां स्थाने समानार्थकपदानि चित्वा गद्यं पूरयत । 8

सः दरिद्रः एवं वक्तव्यः आसीत् । यदि दिवा आगमिष्यत् चेत् समस्तं कदलीफलगुञ्जं अदास्यत् । स्नेहमयैः उपदेशैः असदाचारेषु निमग्नान् निवर्तयितुं शक्नोति । तेषां हृदयेषु परिणतिम् आनेतुं उपदेश एव समर्थः , न दण्डः ।

(सम्पूर्णं , परिवर्तनम् , दुराचारेषु , इत्थं)

3 प्रदत्तं गद्यांशं पठत । अधोरेखाङ्कितपदान् उत्तरत्वेन लब्धुमर्हान् प्रश्नान् (प्रश्नत्रयम्) रचयत । 6

अनन्तपुर्याः अदूरवर्तिः अरुविपुरनामकजनपदस्य प्रान्ते सन्यासिवर्येण नारायणगुरुणा स्थापितः एकः मठः आसीत् । तस्य मठस्य समीपे एकं कदलीफलवनमवर्तत। एकदा क्षुधार्तः कश्चित् कदलीफलगुञ्जं एकं मुषित्वा आगच्छत्।

(सूचना – केन , किम् , कुत्र , कदा)

4 गद्यांशं पठित्वा निर्देशानुसारं उत्तराणि लिखत । 5

कर्णाकर्णिकया वृत्तान्तममुं विज्ञाय तद्देशवासिनः जनाः तत्र समागताः । तदानीम् अनन्तपुरीतः आश्रमम् आगतः श्रीनारायणगुरुदेवः इमां वार्तां निशम्य खिन्नमानसो ऽभवत् ।

१ रेखाङ्कितस्य पदस्य पदच्छेदं कुरुत ।

२ ल्बन्तमव्ययद्वयं गद्यांशात् चित्वा लिखत ।

३ प्रदत्तं गद्यांशं मातृभाषया अनुवदत ।

REVISION TEST 7 – SANSKRIT

UNIT – कालातिवर्तिनी कला

1 सूचनानुसारं एकां केरलीयकलाम् अधिकृत्य टिप्पणीं रचयत। 7

(कूटियाट्टम् – केरलीय कला – संस्कृतनाटकस्य अभिनयप्रकारः – यूनेस्को अन्ताराष्ट्रसभायाः अङ्गिकारः – अधुनापि सजीवा – अस्यां निहितं विज्ञानसम्पत् – द्विसहस्रवर्षेभ्य पूर्वम् आरब्धम्)

2 अधः प्रदत्तं सम्भाषणांशं पूरयत। 4

प्रथमा छात्रा – महात्मन् , ––––––– वयम् । अपि –––––– । संस्कृतछात्राः स्म ।

आचार्य़ः – –––––– । को विशेषः ।

द्वितीयः छात्रः – जिज्ञासवो –––––– कूटियाट्टमधिकृत्य ।

आचार्यः – पृच्छन्तु यथेच्छम् ।

3 सूचनानुसारं पदच्छेदं कुरुत । 4

मम +एवं – ममैवम् ।

तव +एवं – .... +.........

तस्य +एव – ....+ ....

4 अधः प्रदत्तं गद्यांशं सश्रद्धं पठत। निर्देशानुसारं उत्तराणि लिखत।

सन्ति बह्व्यःकलाः भारतेषु । तथापि युनेस्को इति अन्ताराष्ट्रसभायाः अङ्गिकारः प्रथमं कूटियाट्टस्य कृते एव लब्धः । तादृशं वैशिष्ट्यम् अस्ति अस्याः कलायाः । संस्कृतरूपकाणाम् अभिनयः एव कूटियाट्टमिति प्रसिद्धम् । अस्याः कलायाः पौराणिकता , अधुनापि दृश्यमाना सजीवता,तथा अस्यां निहिता विज्ञानपरम्परा अद्भुतावहम् एव । द्विसहस्रवर्षेभ्यः पूर्वम् आरब्धमिदम् अद्यापि सजीवं वर्तते।

१ गद्यांशे अधोरेखाङ्कितपदान् उत्तरत्वेन लब्धुमर्हां प्रश्नद्वयं रचयत । 4

२ एकपदं लिखत – (क) सजीवस्य भावः । (ख) अद्भुतं आवहति इति 2

३ गद्यांशं संगृह्य लिखत । 2

४ उत्तरं लिखत – कूटियाट्टस्य वैशिष्ट्यं किम् किम् अस्ति ? 2